
Auca de la Història de Catalunya del Monument de Berga

Que divulga, així com cal, la gent d'Òmnium Cultural

1. Aquí teniu, bona gent,
en vers senzill i rimat
el que narra un monument
que hi ha a Berga, gran ciutat.
2. Les gestes de nostra història,
les de la nostra nació,
que són dignes de memòria
des de l'any de la picor.
3. Un fet de gran transcendència,
que va arribar com un joc,
va ser quan amb paciència
vam aprendre de fer foc.
4. Més tard tot prengué un nou aire,
i l'home visqué millor,
quan passà a ser terrissaire
i de caçador a pastor.
5. ¿Saps que els túmuls mil·lenaris
o dòlmens que avui trobem
són monuments funeraris
i no pas un magatzem?
6. El descobriment del bronze
va ser un fet excepcional.
Quin goig veure com s'enfonsa
com el ferro a la fornall!
7. Qui va omplir aquest territori
que és tan nostre i tan divers,
per tots és un fet notori
que primer van ser els ibers.
8. Poc a poc la gent de fora:
fenicis, grecs i romans,
va venir aquí i tard o d'hora
hi va trobar el seu descans.
9. Amb l'espasa i amb la ploma,
els que més ens van marcar
van ser els exèrcits de Roma
i el missatge cristià.
10. Durant el segle cinquè
els visigots van venir.
Segles després, com si re,
vam tenir els àrabs aquí.
11. Per poder-hi posar mà,
i superar els entrebancs,
vam haver de demanar
l'ajut militar del francs
12. Un comte dels Carcassona
a partir del segle IX
també ho fou de Barcelona
i fundà un llinatge nou.
13. El Pilós, diu la llegenda,
féu l'escut dels quatre pals
malferit dins d'una tenda
i se li van curar els mals.
14. En Ramon Berenguer IV,
que va ser tot un senyor,
amb destresa i amb bon art
també fou rei d'Aragó.
25. En finir la dinastia
del nostre Cap i Casal
quan el rei Martí moria
vam començar a prendre mal.
26. A Casp, Ferran d'Antequera
les corts varen escollir.
Aviat vam veure que era
diferent dels reis d'aquí.
27. Era un rei tibet, manaire.
que no ens va caure gens bé.
Decidit, no trigà gaire
a marcar-lo en Fivaller.
28. Mentrestant amb molta pena
el comte Jaume d'Urgell
estirava la cadena
a Xàtiva allà al castell.
29. El rei Alfons el Magnànim
de Nàpols fou sobirà
i des d'allí amb cert desànim
el país va governar.
30. En morir, de bona gana,
el succeí el rei Joan,
el pare del de Viana
i del seu germà Ferran.
31. Aquest prengué per costella
o esposa, donya Isabel,
i des de llavors Castella
va intentar prendre'ns el pèl.
32. A la llarga els catalans
com que estàvem descontents
ens vam fer republicans
i vam ensenyar les dents.
33. Quan per defensar la terra
dels militars opressors
vàrem ploclamar la guerra.
la guerra dels Segadors.
34. Llavors de mala manera
sí que ens varen parar els peus
amb una nova frontera
i el Tractat dels Pirineus
35. El XVIII altra vegada
en intentar treure pit
una nova atzagaiada
vam rebre dels de Madrid.
36. Hi vam perdre bous i esquelles,
però no la dignitat;
per'xò en mirar les estrelles
somiem la llibertat.
37. Al fossar de les Moreres
no s'hi enterra cap traïdor;
fins perden nostres banderes
serà l'urna de l'honor".
38. Gràcies al romanticisme
i a la industrialització
vàrem sortir de l'abisme;
va renéixer la nació.

15. A Muret , prop de Tolosa,
va morir el nostre rei Pere
i una tropa poderosa
ens obligà a tornar enrere.

16. El seu fill féu la conquesta
de Mallorca, mar endins.
Mai li va faltar requesta
per eixamplar els seus confins.

17. Batallant amb insistència
el gran rei Jaume I
tot el Regne de València
va poder afegir al graner.

18. Fins que li va arribar el dia
d'haver de fer testament
i cap a Poblet fer via,
però va morir en l'intent.

19. Per conflictes de família,
Pere el Gran va treure pit,
es féu amo de Sicília
i el mar se'ns va fer petit.

20. Els almiralls que amb més fúria
manaven, i amb més ressò,
varen ser Roger de Llúria
i primer Roger de Flor.

21. Les gestes dels almogàvers
són encara una lliçó.
Quin contrast!, fan mil cadàvers
i admiren el Partenó.

22. D'aquell segle ple de glòria
els habitants de l'Alguer
en serven llengua i memòria
i la manera de fer.

23. Un rei astut, sanguinari
va ser el Cerimoniós
i és un fet gens ordinari
que també un escriptor fos.

24. Gent de pacte amb moltes ganes
des de llavors hem estat,
d'aquí les Corts catalanes
i la Generalitat

39. I malgrat les escomeses
de carlins i liberals
vàrem fer moltes proeses
com poden ser els Jocs Florals.

40. En què amb escriptors de classe
com Verdaguer i Guimerà
la llengua fa una gran passa
Ja ningú l'aturarà.

41. Per això Prat de la Riba
amb la Mancomunitat
organitza, mana, tiba
i el país deixa endreçat.

42. La república proclama
el president Macià
però aquest bell panorama
la guerra l'estroncarà.

43. Quaranta anys de dictadura
vam haver de suportar
i avui encara perdura
aquell fer, aquell tarannà.

44. Després d'en Franco qui ens mana
és Joan Carles I,
que per cert, ningú ens demana
si monàrquics volem ser.

45. De l'exili en Tarradellas
retorna amb posat astut
i du sota les aixelles
l'esborrany de l'Estatut.

46. L'Estatut d'Autonomia,
amb què el president Pujol
marcava, ep!, si podia,
des del centre més d'un gol.

47. En Maragall i en Montilla
el van voler reformar
però el PP i sa camarilla
no ens deixà anar més enllà.

48. I com que no hi ha manera
d'avançar, el president Mas
amb l'estel a la senyera
ens engresca a fer un gran pas.

Joan Vilamala, 2015